

DANI U MAJSANU / Miho Kocelj i Vlaho Demović: Igrali smo se životom i radili srcem

6.12.2017 @ 7:16 Dullist Aktualno

Ni jednog trenutka te 1991. nisu dvojili, kažu - nitko ih nije tjerao na to, na sjesti i voziti bučni, teški Majsan Rijekom dubrovačkom. Popričali smo s dvojicom vozača ovog važnog humanitarnog vozila, Vlahom Demovićem i Mihom Koceljem, te otkrili kako sve to gledaju 26 godina nakon...

- Bilo je to teško, ali dobro vrijeme. Čini se kako danas nikoga za to nije briga, iz današnje perspektive mi smo bili samo neki luđaci koji su to radili. Moramo napomenuti kako nismo ogorčeni, već realni i drago nam je da smo bili tu. Sve bismo ponovili - kažu nam obojica, a Kocelj dodaje kako ima svoj mir i kako rado i često s djecom razgovara o tim stvarima potpuno čiste savjesti. Nikad im kažu nije palo na pamet poč u penziju, a kako će dodati Kocelj, u 25 godina itekako bi tako 'oštetio državu'.

Vidjeli smo k'o mačke

No, vraćamo se na prve dane vožnje ovog bučnog 'spasitelja'. Zanimalo nas je koliko su dugo bili u vojsci i kad su prvi put sjeli u Majsana? Miho Kocelj, s tada četrdeset godina, od 28. lipnja 1991. do 'tamo negdje 20 i neki' lipnja 1992., dok je Vlaho Demović s 34 godine sjeo u Majsana, a bio je pet godina u vojsci, reći će 'od Prapratnog do grada i opet u Prapratno'.

- Odradio sam za Tita godinu dana, za Tuđmana godinu dana, pa evo zovite kad bude i za nekog trećeg - kroz smijeh će Kocelj, koji je u Majsana sjeo 1. listopada. Demović pak 29. listopada. I otad, nekoliko puta dnevno.

- Većinom smo išli po noći ako se išlo izvan rada, a vidjeli smo k'o mačke! Naime, vozili smo bez svjetala jer su nas 'tukli'. Inače, u Majsana je moglo stati tridesetak ljudi pod ratnom spremom, a iz Mokošice smo vozili po četrdeset, pedeset ljudi, koliko je moglo stat' unutra. Djece, žena... I da, bila je unutra savršena tišina, okolo 'bubaju' granate a unutra tiho. Nije to samo strah, to je ono kad ono nešto uđe u tebe i predaš se sudbini. A na kraju sve to dobro završi. To je to i to je najvažnije - kaže Kocelj, dok Demović dodaje kako su dobivali cvijeće, krunice, boce vina, rakije...

S B kategorijom prvi put u kamion

- E, Vlaho, ali i one poglede ljudi koji bi ti htjeli nešto reći ali ne znaju kako ti to reći. Ne znaju što bi rekli pa šute i gledaju u tebe - dodaje gospodar Miho. Sjećanja su... Kažu, dobra.

-Mi smo ispunjeni duhom, a što se tiče ostalog, to uopće nije bitno. Sve ono što smo napravili, napravili bismo opet. A ne bismo ni napravili da nas je netko tjerao da to napravimo! Vrlo jednostavno. Od svih vozača u Dubrovniku, nas dva Konavljjanina krenula voziti Majsana. Evo ja s B kategorijom, prije nisam vozio kamion. A što ćeš - kaže ponovo. Bilo je tu i izvlačenja mrtvih i ranjenih ljudi...

- Jednom prilikom ranjen je bio čovjek na Golubovom kamenu, pokušali su do njega dva tri puta doći. Bio je na licu mjesta Pero Miloglav, kaže: 'Evo sad će Majsan!' Tad ni metka na nas nisu ispalili, a ja 'pokupim' čovjeka i odvedem ga na Medarevo. A Miho je izvlačio ljude iz Kaboge, da bi ga 'uhvatio' trocijevac s druge strane. E ta se rupa dobro vidjela dok ga nisu uzeli sređivat' pa navarili sve rupe po njemu. Popravili nam auto da ga izlože, a mi smo na felgama dolazili u grad - kaže pak gospodar Vlaho. Malo je ogorčen kaže, na ljude iz Mokošice.

- Tuda, kroz Majsan, je prošlo ljudi k'o da je šestica, pa da se nije našlo niti jedno 'hvala'. A ja im 'A' ne bih rekao kad bih vidio što su sve nosili u Majsana - kaže, a gospodar Miho dodaje:

-Ma jednom sam im rekao, stavite zvučnik, da bar se smijem i pjevam usput dok vozim kroz Rijeku dubrovačku! Nismo imali ništa. Samo dva pištolja, a u jednom je bio jedan metak. To je zadnje koje bi iskoristio. Iskreno, osjećali smo se strahovito nemoćno, a radili smo srcem. Nezaštićeno smo vozili ljude. A da su nas pogodili maljutkom? Mi smo znali čekati po deset minuta dok bi prestale te maljutke odozgor, ugasi ga i čekaj, pa kreni. Igrali smo se životom... - iskreno će gospodar Miho. Podijelio je s nama svoju najintimniju scenu iz Majsana.

- Ne znam razumijete li to, ali taj miris kruha kojeg sam osjećao dok sam ga vozio u Majsanu nikad neće izaći iz mene, još uvijek je tu. Tri tone kruha iz pekare bi stiglo i ukrcalo se. Stali bi na Kantafig, legao bih na volan i čekao da mi se oči skroz priviknu na mrak i onda trebam izići u Rijeku dubrovačku, u Mokošicu, bez svjetala. Unutra, taj miris kruha... i sad ga osjećam i sad je tu negdje. Možete li zamisliti koje misli vam tada prolaze kroz glavu, u tih 15 minuta vožnje? I ja sam imao ženu, djecu... Familiju, prijatelje. Idete i ne znate hoćete li se vratiti. A prati vas taj miris kruha koji je mogao biti zadnje što sam de facto osjetio. Još ga imam i tih se momenata tako živo sjećam - iskreno će.

Itekako nas je bilo strah

- Bog nas je sami čuvao - kaže nam gospar Vlaho - kad smo mislili da je sve gotovo, da se možemo pozdraviti, nekako bi opet prošli - priča nam dalje. Obojica su složna, bilo ih je itekako strah.

- Vratio bih se u Policiju kad bi finuo vožnju, dole u centralu, pa dok klepeću oni spojevi i sklopke, počneš se trest od straha. Reći da se nismo bojali je suludo. Naravno da je strah bio prisutan. Dolazio je sa zadržkom. Srećom, u momentu kad je trebala bistra glava, nikad me nije uhitila panika i to me par puta spasilo. Kasnije bi nadošao strah, a kako je to bilo, najbolje mi to sami znamo - kaže gospar Miho. Pratila ih je misao kako iz svega moraju izaći normalni i da, ako izađu u komadu, moraju biti nasmijani... Iako nije bilo lako.

-Sjećaju se i kako se Majsan 'krpao'. Čekala bi tri mehaničara u garaži od Libertasa koji bi svako jutro imali posla na njemu, poslije svakog povratka iz Mokošice.

- Nadljudskim snagama su održavali taj auto pokretnim, od mijenjanja guma do ostalog. Jednom su mi rekli da su podijelili jednu pileću paštetu uvečer, utroje, onda sam zazvao patrolu, otišao u magazin, odnio im što sam mogao. Takvi ljudi su 'kolateralni' heroji koje nitko ne spominje: Pekara Orlando, Libertas, TUP, svaka gospođa koja je pustila sina u vojsku, svi oni koji su ostali u gradu. Sve su to heroji i svima bi se trebalo posebno zahvaliti - kažu nam za kraj sjećanja gospari Miho i Vlaho.

IME PO OTOČIĆU PRED KORČULOM

Simbol prkosa

Oklopno vozilo Majsan, izrađeno na Korčuli, koristilo se za prijevoz i evakuaciju na relaciji Dubrovnik-Mokošica po noći odnosno za snabdijevanje i evakuaciju na Belveder po danu. Tijekom 1991., njime su upravljali policijski službenici Miho Kocelj, Zijad Čejvanović, Vlaho Demović i Neno Tokić jer je za vrijeme najveće agresije korišten od strane PU. Majsan se smatra jednim od najvažnijih humanitarnih vozila i simbol je prkosa prema agresoru.